T086 TKL 4 (11) Luận Kim Cang Bát Nhã Qtr (Biệt Bản)

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1510 - LUAÄN KIM CANG BAÙT NHAÕ, Quyeån Ttungï (Bieät Baûn)

LUAÄN KIM CANG BAÙT-NHAÕ
Taùc giaû: Boà-taùt Voâ Tröôùc
Haùn dòch: Ñôøi Tuøy, Tam taïng Phaùp sö Ñaït Ma Caáp Ña
QUYEÅN TRUNG

Kinh noùi: “Tu-boà-ñeà! Thaày nghó sao? Ngöôøi Tu-ñaø-hoaøn coù theå nghó nhö vaày Ta ñaõ ñöôïc quaû Tu-ñaø-hoaøn chaêng? Tu-boà-ñeà thöa: Baïch Theá Toân, khoâng! Taïi sao? Vì thaät khoâng coù phaùp naøo, goïi laø Tu-ñaø-hoaøn caû. Khoâng ñi vaøo Saéc, Thanh, Höông, Vò, Xuùc, Phaùp, ñoù goïi laø Tu-ñaø-hoaøn. Phaät baûo Tu-boà-ñeà! Thaày nghó sao? Ngöôøi Tö-ñaø-haøm coù theå nghó nhö vaày: Ta ñaõ ñöôïc quaû Tö-ñaø-haøm chaêng? Tu-boà-ñeà thöa: Baïch Theá Toân, khoâng! Taïi sao? Vì thaät khoâng coù phaùp naøo, goïi laø Tö-ñaø-haøm, ñoù goïi laø Tö-ñaø-haøm. Tu-boà-ñeà! Thaày nghó sao? Ngöôøi A-na-haøm coù theå nghó nhö vaày: Ta ñaõ ñöôïc quaû A-na-haøm chaêng? Tu-boà-ñeà thöa: Baïch Theá Toân, khoâng! Taïi sao? Vì thaät khoâng coù phaùp naøo, goïi laø A-na-haøm, ñoù goïi laø A-na-haøm. Tu-boà-ñeà! Thaày nghó sao? Ngöôøi A-la-haùn coù theå nghó nhö vaày: Ta ñöôïc quaû A-la-haùn chaêng? Tu-boà-ñeà thöa: Baïch Theá Toân, khoâng! Taïi sao? Vì thaät khoâng coù phaùp naøo, goïi laø A-la-haùn. Baïch Theá Toân! Neáu A-la-haùn nghó: Ta ñaõ ñöôïc quaû A-la-haùn, töùc laø dính maéc vaøo ngaõ, nhaân, chuùng sinh, thoï giaû. Baïch Theá Toân! Ngaøi ñaõ noùi, con ñöôïc Tam muoäi Voâ traùnh, laø böïc cao nhöùt, Ngaøi noùi con laø A-la-haùn lìa duïc. Baïch Theá Toân! Neáu con nghó con ñaõ ñöôïc A-la-haùn thì Theá Toân khoâng ghi nhaän con laø haïnh Voâ traùnh baäc nhaát. Do thaät söï Tu-boà-ñeà khoâng coù laøm gì (khoâng hoaït ñoäng phaân bieät...), neân môùi goïi laø Tu-boà-ñeà Voâ traùnh, coù haïnh Voâ traùnh. Luaän raèng:

SOÁ 1510 - LUAÄN KIM CANG BAÙT NHAÕ, Quyeån Trungï (Bieät Baûn) 143

Ñaây laø moân thöù naêm: Tu ñaïo ñaït thuø thaéng maø khoâng kieâu maïn. Nhö tröôùc ñaõ noùi goïn, laø coù taùm thöù Truï xöù, sau ñaây coù möôøi hai thöù, goïi chung, laø Truï xöù Lìa chöôùng ngaïi, ñoái trò vôùi möôøi hai thöù chöôùng ngaïi, neân bieát. Ñoù laø: 1. Kieâu maïn. 2. Khoâng kieâu maïn, nhöng hoïc ít. 3. Hoïc roäng nhöng ít nöông vaøo hoïc, suy nghó tu ñaïo. 4. Suy nghó tu ñaïo khoâng ít; nhöng laïi

lìa boû chuùng sinh. 5. Khoâng lìa boû chuùng sinh, nhöng ham chaïy theo nhöõng luaän baøn loaïn ñoäng cuûa ngoaïi ñaïo. 6. Duy khoâng loaïn ñoäng, nhöng trong vieäc phaù boû töôùng aûnh töôïng laïi khoâng coù phöông tieän kheùo leùo. 7. Tuy coù phöông tieän kheùo leùo, nhöng haønh trang phöôùc khoâng ñaøy ñuû. 8. Tuy ñaây ñuû haønh trang voán phöôùc, nhöng bieáng nhaùc, ham lôïi döôõng. 9. Tuy xa lìa bieáng nhaùc, lôïi döôõng; nhöng khoâng coù khaû naêng chòu khoå. 10. Tuy coù khaû naêng chòu khoå, nhöng khoâng ñaày ñuû haønh trang (tö löông) trí tueä. 11. Tuy ñaày ñuû haønh trang voán trí tueä, nhöng baûn thaân khoâng giöõ laáy. 12. Tuy töï giöõ laáy, nhöng khoâng coù söï truyeàn daïy. Ñeå tröø kieâu maïn, kinh noùi: Ngöôøi "Tu-ñaø-hoaøn coù theå nghó nhö vaày: Ta ñöôïc quaû Tu-ñaø-hoaøn khoâng"? Ñaáy laø nöông vaøo nghóa, chæ roõ caùch ñoái trò Ta coù kieâu maïn. Coøn caâu: "Tu-ñaø-hoaøn coù theå nghó nhö vaäy"; ñoù laø thuyeát veà töôùng, chæ roõ khoâng kieâu maïn, cuõng laø Duïc vaø Nguyeän nhieáp giöõ. Kinh noùi: "Baïch Theá Toân! Thaät khoâng coù phaùp naøo... Khoâng böôùc vaøo saéc, thanh, höông, vò, xuùc", ñaây laø an laäp Ñeä nhaát nghóa. Neáu ngöôøi Tu-ñaø-hoaøn nghó: Ta ñöôïc quaû Tu-ñaø-hoaøn, töùc laø ñaõ coù töôûng veà ngaõ. Coù töôûng veà ngaõ, laø coù kieâu maïn. Neân bieát nhö vaäy, cho ñeán A-la-haùn cuõng theá. Tu-boà-ñeà, töï laøm saùng toû haïnh Voâ traùnh baäc nhaát vaø A-la-haùn lìa duïc, cuøng coù coâng ñöùc: Ñaáy laø ñem nhöõng gì mình ñaõ chöùng, khieán ngöôøi ta tin töôûng. Vì khoâng coù phaùp naøo ñeå ñöôïc A-la-haùn vaø khoâng coù choã naøo ñeå thöïc haønh caû. Noùi "Voâ traùnh, Haïnh Voâ traùnh", thì trong aáy ñaõ an laäp Ñeä nhaát

SOÁ 1510 - LUAÄN KIM CANG BAÙT NHAÕ, Quyeån Trungï (Bieät Baûn) 144

nghóa. Kinh noùi: Phaät baûo: "Tu-boà-ñeà! Thaày nghó sao? Xöa, Nhö Lai ôû choã Phaät Nhieân Ñaêng, coù phaùp gì, ñeå ñöôïc Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc sao? Tu-boà-ñeà thöa: Baïch Theá Toân: Khoâng coù. Nhö Lai ôû choã Phaät Nhieân Ñaêng, ñoái vôùi phaùp, thaät khoâng coù caùi gì ñeå ñöôïc Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc caû. Luaän raèng: Ñaây laø moân thöù saùu: Khoâng rôøi khoûi Phaät khi Ngaøi ra ñôøi. Caên cöù vaøo möôøi hai thöù chöôùng ngaïi caàn lìa xa thì ñaây laø lìa boû chöôùng ngaïi ít hoïc. Kinh noùi: "Thuôû xöa, ôû choã Phaät Nhieân Ñaêng, Nhö Lai coù phaùp naøo ñeå ñöôïc Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc khoâng"? v.v... nghóa laø khi Phaät ra ñôøi, thì thôø phuïng cuùng döôøng, coù phaùp coù theå giöõ laáy vì lìa boû söï phaân bieät aáy neân nöông vaøo nghóa vaø ñoái trò, v.v... tuøy theo nghóa töông öng maø hieåu. Kinh noùi: Phaät baûo Tu-boà-ñeà: Neáu Boà-taùt noùi nhö vaày: Ta ñang trang nghieâm coõi nöôùc Phaät, thì Boà-taùt aáy noùi lôøi khoâng thaät. Vì sao? Naøy Tu-boà-ñeà! Nhö Lai noùi trang nghieâm coõi nöôùc Phaät, töùc chaúng phaûi laø trang nghieâm, aáy goïi laø trang nghieâm coõi nöôùc Phaät. Do vaäy, Tu- boà-ñeà! Caùc ñaïi Boà-taùt neân sanh taâm thanh tònh nhö vaäy maø voâ sôû truï, (khoâng truï vaøo ñoái töôïng naøo), khoâng ñeå taâm truï vaøo saéc, khoâng ñeå taâm truï vaøo thanh, höông, vò, xuùc, phaùp. Neân voâ sôû truï maø sinh taâm. Luaän raèng: Ñaây laø moân thöù baûy: Nguyeän laøm thanh tònh coõi Phaät. Caên cöù vaøo möôøi hai chöôùng ngaïi caàn lìa boû thì ñaây laø söï lìa boû chöôùng ngaïi ít suy nghó tu ñaïo. Kinh noùi: "Tu-boà-ñeà! Neáu

Boà-taùt noùi: Ta trang nghieâm coõi nöôùc Phaät v.v...” Neáu nghó mình trang nghieâm thanh tònh coõi nöôùc, thì ñoái vôùi saéc v.v... aét sanh caùc söï phaân bieät, taïo thaønh vöôùng maéc vaøo vò cuûa noù. Ñeå lìa boû chöôùng ngaïi, kinh noùi: “Cho neân Tu-boà-ñeà! Caùc ñaïi Boà- taùt, neân sinh taâm thanh tònh nhö theá, maø voâ sôû truï. Khoâng truï vaøo saéc, thanh, höông, vò, xuùc, phaùp v.v.... Kinh noùi: “Tu-boà-ñeà! Neáu coù ngöôøi thaân nhö nuùi chuùa Tu-di. Tu- boà-ñeà! Thaày nghó sao? Thaân aáy coù lôùn chaêng? Tu-boà-ñeà thöa: Baïch Theá Toân: Raát lôùn. Vì sao? Phaät noùi: Chaúng phaûi thaân, ñoù goïi laø thaân lôùn. Thaân aáy, khoâng phaûi laø thaân, ñoù goïi laø thaân lôùn. Luaän raèng: Ñaây laø moân thöù taùm: Vì thaønh thuïc cho chuùng sinh.

SOÁ 1510 - LUAÄN KIM CANG BAÙT NHAÕ, Quyeån Trungï (Bieät Baûn) 145

Caên cöù vaøo möôøi hai thöù chöôùng ngaïi caàn lìa boû, thì ñaây laø lìa chöôùng ngaïi: boû chuùng sinh. Kinh noùi: “Tu-boà-ñeà! Nhö coù ngöôøi, thaân nhö nuùi chuùa Tu-di. v.v...” Ñaây muoán chæ roõ ñieàu gì? Laø muoán thaønh thuïc chuùng sinh trong coõi Duïc, ñeå hoï hieåu: Caùc vua La Haàu, A-tu-la ñeàu coù thaân hình lôùn nhö nuùi Tu-di, coøn khoâng neân thaáy töï theå cuûa hoï huoáng chi laø nhöõng keû khaùc. Kinh noùi: “Nhö Lai noùi: Laø khoâng phaûi theå” aáy laø chæ roõ phaùp Voâ ngaõ. “Theå aáy chaúng phaûi laø theå”. Caâu ñoù chæ roõ theå cuûa phaùp laø voâ minh, voâ taùc. Ñaáy laø laøm saùng toû töï tính, töôùng vaø nhöõng sai khaùc. Kinh noùi: “Phaät baûo Tu-boà-ñeà: Heát thaûy soá caùt trong soâng Haèng vaø coù bao nhieâu soâng Haèng coù caùt nhö vaäy, thaày nghó sao? Heát thaûy soá caùt cuûa nhöõng soâng Haèng aáy, coù nhieàu khoâng? Tu-boà-ñeà thöa Phaät: Baïch Theá Toân! Raát nhieàu. Chæ soâng Haèng thoâi, ñaõ nhieàu voâ soá, huoáng laø nhöõng soá caùt trong nhöõng soâng Haèng aáy. Phaät baûo: “Tu-boà-ñeà! Ta nay duøng lôøi thaät noùi vôùi thaày: Neáu coù thieän nam, thieän nöõ, laáy baûy baùu, coù ñaày khaép trong caùc theá giôùi, nhieàu nhö caùt soâng Haèng, ñem baûy baùu aáy cuùng döôøng chö Phaät, Nhö Lai. Tu- boà-ñeà! Thaày nghó sao? Thieän nam, thieän nöõ aáy coù phöôùc nhieàu khoâng? Tu-boà-ñeà thöa: Daï nhieàu. Thieän nam, thieän nöõ, aáy ñaëng phöôùc raát nhieàu. Phaät baûo Tu-boà-ñeà: Nhöõng thieän nam, thieän nöõ, laáy baûy baùu ñaày khaép theá giôùi, nhieàu nhö caùt cuûa nhöõng soâng Haèng, boá thí, nhöng neáu coù thieän nam thieän nöõ aáy, ñoái vôùi phaùp moân naày chæ thoï trì boán caâu keä, hoaëc noùi cho keû khaùc nghe, thì phöôùc ñöùc nhieàu hôn phöôùc kia voâ löôïng A taêng kì. Laïi nöõa, Tu-boà-ñeà! Neáu nôi naøo coù noùi phaùp moân naày, cho ñeán chæ boán caâu keä v.v... thì neân bieát, nôi aáy, heát thaûy Trôøi, Ngöôøi, A-tu-la ñeàu cuùng döôøng nhö cuùng döôøng thaùp mieáu Phaät; huoáng laø ngöôøi coù ñoïc tuïng, thoï trì heát caû kinh naày. Naày, Tu-boà-ñeà! Neân bieát ngöôøi aáy ñaõ thaønh töïu vieäc hieám coù cao toät thöù nhöùt. Neáu kinh ñieån naày ôû ñaâu, thì nôi aáy coù Phaät, hoaëc coù nhöõng böïc ñaùng toân troïng nhö Phaät. Baáy giôø, Tu-boà-ñeà baïch Phaät: Thöa Theá Toân! Phaùp moân naày teân gì? Chuùng con neân phuïng trì nhö theá naøo? Phaät baûo Tu-boà-ñeà: Phaùp moân naày teân Kim Cang Baùt-nhaõ Ba-la- maät. OÂng neân phuïng trì theo teân goïi aáy. Vì sao? Naày Tu-boà-ñeà! Phaät noùi Baùt-nhaõ Ba-la-maät töùc chaúng phaûi laø Baùt-nhaõ

Ba-la-maät. Tu-boà-ñeà! Thaày nghó sao? Nhö Lai coù noùi phaùp khoâng?

SOÁ 1510 - LUAÄN KIM CANG BAÙT NHAÕ, Quyeån Trungï (Bieät Baûn) 146

Tu-boà-ñeà thöa: Baïch Theá Toân! Nhö Lai khoâng heà noùi phaùp. Luaän raèng: Ñaây laø moân thöù chín: Lìa boû vieäc ham chaïy theo nhöõng luaän baøn taùn loaïn cuûa ngoaïi ñaïo. Caên cöù vaøo möôøi hai ñieàu chöôùng ngaïi caàn lìa xa, thì ñaây laø lìa boû chöôùng ngaïi: Öa thích beân ngoaøi, lìa taùn loaïn. Kinh noùi coù boán thöù nhaân duyeân, chæ roõ phaùp naày laø khaùc bieät hôn heát: 1. Thaâu laáy phöôùc ñöùc. 2. Caùc Trôøi cuùng döôøng. 3. Khoù laøm. 4. Khôûi leân yù nghó nhö Nhö Lai v.v... Kinh noùi: "Naày Tu-boà-ñeà! Heát thaûy soá caùt trong soâng Haèng v.v..." laø thaâu laáy phöôùc ñöùc. Kinh noùi: "Naày Tu-boà-ñeà! Tuøy nôi naøo coù noùi phaùp moân naày v.v..." laø ñöôïc Trôøi cuùng döôøng. Kinh noùi: "Naày Tu-boà-ñeà! Neân bieát, ngöôøi aáy ñaõ taïo neân vieäc hieám coù toái thöôïng baäc nhaát". Ñoù laø khoù laøm. Kinh noùi: "Neáu nôi ñaâu coù kinh naày..." Ñaáy laø khôûi leân yù nghó nhö Nhö Lai. Trong ñoù, "noùùi" laø noùi tröïc tieáp, cho keû khaùc nghe. Coøn "thoï" laø chæ baûo cho ngöôøi khaùc. Ñaây laø söï chæ roõ caùch ñoái trò vieäc ham chaïy theo nhöõng baøn luaän roái loaïn cuûa ngoaïi ñaïo. ÔÛ trong phaùp hoaëc khôûi chaáp nhö ngoân thuyeát, nhö nghóa; vì ñoái trò toäi nhö theá ôû vò lai; neân kinh noùi: "Phaät noùi Baùt-nhaõ Ba-la-maät, töùc chaúng phaûi Baùt-nhaõ Ba-la-maät". Nhö Baùt-nhaõ Ba-la-maät maø chaúng phaûi Ba-la-maät. Nhö vaäy, cuõng khoâng coù phaùp naøo khaùc ñeå Nhö Lai noùi caû, laø laøm saùng toû nghóa naày. Kinh noùi: "Tu-boà-ñeà! Thaày nghó sao? Nhö Lai coù noùi phaùp khoâng?..." Ñaây chæ roõ töï töôùng vaø töôùng bình ñaúng phaùp moân Ñeä nhaát nghóa naày. Kinh noùi: "Tu-boà-ñeà! Thaày nghó sao? Heát thaûy vi traàn trong ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi, coù nhieàu khoâng? Tu-boà-ñeà thöa: Baïch Theá Toân! Soá vi traàn aáy raát nhieàu. - Naày Tu-boà-ñeà! Caùc vi traàn maø Nhö Lai noùi, khoâng phaûi laø vi traàn, ñoù goïi laø vi traàn. Nhö Lai noùi: Caùc theá giôùi, khoâng phaûi laø theá giôùi, ñoù goïi laø theá giôùi. Luaän raèng: Ñaây laø moân thöù möôøi: Quaùn töôûng phaù caùc haønh töông öng trong

SOÁ 1510 - LUAÄN KIM CANG BAÙT NHAÕ, Quyeån Trungï (Bieät Baûn) 147

vieäc chaáp laáy saéc vaø thaân chuùng sinh. Caên cöù vaøo möôøi hai chöôùng ngaïi caàn lìa xa thì ñaây laø lìa boû chöôùng ngaïi : Khoâng coù phöông tieän thieän xaûo trong phaù tröø töôùng aûnh töôïng töï taïi. Kinh noùi: "Tu-boà-ñeà! Thaày nghó sao? Heát thaûy vi traàn trong ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi..." thì ñoù laø noùi nhieàu khoâng theå haïn löôïng, tính ñeám... Boà-taùt luoân duyeân vaøo theá giôùi nhieàu khoâng haïn löôïng aáy, taùc yù tu taäp. Cho neân noùi "ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi". Vì phaù töôùng aûnh töôïng cuûa saéc thaân, neân ñaây chæ roõ hai thöù phöông tieän: 1. Phöông tieän Vi teá. Nhö laø noùi "soá vi traàn trong ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi, coù nhieàu khoâng v.v..." 2. Phöông tieän Baát nieäm. Nhö kinh noùi: "Caùc vi traàn aáy, Nhö Lai noùi khoâng phaûi laø vi traàn, aáy goïi laø vi traàn..." Ñaáy laø ñeå phaù tan töôùng aûnh töôïng cuûa thaân chuùng sinh. Kinh noùi: Nhö Lai noùi theá giôùi, chaúng phaûi laø theá giôùi, ñoù goïi laø theá giôùi, "Theá giôùi laø

chæ theá giôùi cuûa chuùng sinh, chæ laáy danh thaân, ñaët teân goïi laø theá giôùi chuùng sinh. Phöông tieän Baát nieäm danh thaân töùc ñaõ roõ. Töôùng nôi aûnh töôïng aáy khoâng caàn noùi laïi phöông tieän vi teá laïi nöõa. Kinh noùi: “Tu-boà-ñeà! Thaày nghó sao? Coù neân nhìn Nhö Lai baèng ba möôi hai töôùng cuûa böïc ñaïi nhaân khoâng? Tu-boà-ñeà thöa: Baïch Theá Toân: Khoâng. Vì sao? Nhö Lai noùi ba möôi hai töôùng cuûa böïc ñaïi nhôùn, töùc chaúng phaûi töôùng, ñoù goïi laø ba möôi hai töôùng cuûa böïc ñaïi nhaân. Luaän raèng: Ñaây laø moân thöù möôøi moät: Noùi roõ vieäc haàu haï, cuùng döôøng Nhö Lai. Caên cöù vaøo möôøi hai ñieàu chöôùng ngaïi caàn lìa xa, thì ñaây laø lìa boû chöôùng ngaïi khoâng coù haønh trang phöôùc ñöùc. Kinh noùi: “OÂng nghó sao? Coù neân nhìn Nhö Lai baèng ba möôi hai töôùng cuûa böïc ñaïi nhaân chaêng”? Ñaây chæ roõ voán (tö löông) phöôùc ñöùc. Khi gaàn guõi cuùng döôøng Nhö Lai thì khoâng neân nhìn Nhö Lai, baèng töôùng thaønh töïu. Vaäy thì nhìn nhö theá naøo? –Neân nhìn baèng phaùp thaân Ñeä nhaát nghóa. Kinh noùi: Phaät baûo Tu-boà-ñeà! Neáu coù thieän nam, thieän nöõ naøo, ñem thaân maïng, nhieàu nhö caùt soâng Haèng, maø boá thí... Neáu coù ngöôøi khaùc, chæ thoï trì boán caâu keä vaø noùi cho keû khaùc bieát veà phaùp moân aáy; thì phöôùc cuûa ngöôøi ñoù nhieàu voâ löôïng A taêng kì.

SOÁ 1510 - LUAÄN KIM CANG BAÙT NHAÕ, Quyeån Trungï (Bieät Baûn) 148

Baáy giôø nghe noùi veà kinh naày, Tu-boà-ñeà ñaõ hieåu taän nghóa saâu, neân tuûi thaân, xuùc ñoäng rôi leä. Ngaøi gaït nöôùc maét, thöa vôùi Phaät: Thaät hi höõu thay, ñaáng Theá Toân! Thaät hi höõu thay, ñaáng Tu-giaø-ñaø! Phaät noùi phaùp moân saâu thaúm nhö vaäy, maø con, töø khi ñöôïc tueä nhaõn ñeán giôø, chöa töøng ñöôïc nghe phaùp moân naày. Vì sao? Vì Phaät noùi Baùt-nhaõ Ba-la-maät töùc chaúng phaûi Baùt-nhaõ Ba-la-maät. Baïch Theá Toân: Neáu coù ai, ñöôïc nghe kinh naày, vôùi loøng tin thanh tònh, phaùt sinh ñöôïc thaät töôùng, thì phaûi bieát keû aáy, ñaõ thaønh töïu coâng ñöùc hieám coù vaøo baäc nhaát. Thöa Theá Toân: Thaät töôùng ñoù, töùc chaúng phaûi töôùng, cho neân Nhö Lai noùi goïi laø thaät töôùng. Thaät töôùng ñoù, thöa Theá Toân! Ngaøy nay con môùi ñöôïc nghe, bieát phaùp moân naày, hieåu saâu thoï trì, thaáy khoâng ñeán noãi khoù laém. Neáu mai sau, coù chuùng sinh naøo ñöôïc nghe phaùp moân naày, maø tin hieåu, thoï trì thì ngöôøi aáy, quaû laø hieám coù vaøo baäc nhaát. Vì sao? Do ngöôøi naày khoâng coù töôùng ngaõ, töôùng nhaân, töôùng chuùng sinh, töôùng thoï giaû. Taïi sao? Vì töôùng ngaõ töùc chaúng phaûi töôùng vaø töôùng nhaân, töôùng chuùng sinh, töôùng thoï giaû cuõng chaúng phaûi töôùng. Vì sao? Vì khi lìa heát thaûy töôùng thì ñoù laø chö Phaät. Phaät baûo Tu-boà-ñeà: Ñuùng vaäy! Ñuùng vaäy! Neáu ai nghe ñöôïc kinh naày maø khoâng kinh khoâng sôï, khoâng khieáp phaûi bieát, ngöôøi aáy raát hieám coù! Vì sao? Naày Tu-boà-ñeà! Nhö Lai noùi ñeä nhöùt Ba-la-maät, töùc chaúng phaûi ñeä nhöùt Ba-la-maät. Nhö Lai noùi ñeä nhöùt Ba-la-maät aáy, thì voâ löôïng chö Phaät cuõng noùi Ba-la-maät, aáy goïi laø Ba-la-maät baäc nhaát”. Luaän raèng: Ñaây laø moân thöù möôøi hai: Lìa boû lôïi döôõng, bieáng nhaùc böïc boäi; khoâng chòu sieâng naêng, coøn lui suït, maát maùt, laàm loãi. Caên cöù vaøo möôøi hai chöôùng ngaïi caàn lìa xa, thì ñaây laø lìa chöôùng ngaïi bieáng nhaùc, caàu lôïi döôõng, ham vui.

Kinh noùi: “Naày Tu-boà-ñeà! Neáu coù thieän nam thieän nöõ naøo, ñem thaân maïng, nhieàu nhö caùt soâng Haèng, maø boá thí ...” Trong ñoù, thaân moûi meät taâm coù buoàn raàu, böïc boäi. Ñem hai thöù ñoù ñoái vôùi tinh taán kia thì nhöõng keû aáy hoaëc lui suït, hoaëc khoâng tieán leân ñöôïc. ÔÛ ñaây muoán chæ ñieàu gì? AÁy laø söï xaû boû bao nhieâu thaân maïng kia maø phöôùc ñöùc töï coù laïi khoâng baèng phöôùc ñöùc naày. Vì sao coù moät thaân maø ham meâ bieáng nhaùc bò chöôùng ngaïi. Taïi sao Tu-boà-ñeà rôi leä, maø noùi: “Con chöa töøng ñöôïc nghe phaùp moân naày...” Vì nghe phaùp moân naày, thì phöôùc thuø thaéng, vöôït hôn raát

nhieàu phöôùc xaû boû voâ löôïng thaân maïng kia ; laïi khoâng theå noùi phöôùc thuø thaéng naøo khaùc. Neáu nghe phöôùc thuø thaéng nhö theá, phaùt khôûi tin taán roài, ñoái vôùi phaùp moân naày, phaùt sinh töôûng chaáp nhö nghóa vì traùnh loãi laàm naøy. Kinh noùi: “Neáu ai nghe kinh naày, sinh loøng tin thanh tònh, thì sinh ñöôïc thaät töôùng. Neân bieát, ngöôøi aáy ñaõ thaønh töïu coâng ñöùc hieám coù vaøo baäc nhaát” töùc laø trong thaät töôùng nhö theá. Laïi vì söï phaân bieät veà thaät töôùng neân kinh noùi: “Thaät töôùng aáy töùc chaúng phaûi thaät töôùng...” Kinh noùi: “Baïch Theá Toân! Ngaøy nay con ñöôïc nghe phaùp moân naày, maø tin hieåu, thoï trì, khoâng khoù laém. Neáu mai sau, coù chuùng sinh naøo ñöôïc nghe phaùp moân naày, tin hieåu, thoï trì, thì ngöôøi aáy, laø hieám coù vaøo baäc nhaát. v.v...” Caâu naày coù nghóa gì? Laø chæ caùc Boà-taùt, ham vò lôïi döôõng, bieáng nhaùc phaùt sinh hoå theïn. Vaøo thôøi vò lai, khi chaùnh phaùp saép taøn, nhöng vaãn coøn coù Boà-taùt, thoï trì phaùp moân naày, khoâng chaáp ngaõ, chaáp phaùp... thì taïi sao luùc naày, chaùnh phaùp coøn höng thònh maø caùc thaày laïi lô laø tu haønh, chaúng phaûi laø hoå theïn laém sao!! Kinh noùi: “Ngöôøi naày, khoâng coù töôùng ngaõ, töôùng nhaân, töôùng chuùng sinh, töôùng thoï giaû”. Ñaáy laø khoâng chaáp nhaân. Ngaõ töôùng töùc phi töôùng v.v... Ñaây laø chæ roõ khoâng chaáp phaùp. Kinh noùi: “Taïi sao? Vì lìa heát thaûy töôùng, goïi laø chö Phaät”? Ñaây laø chæ roõ töôùng Boà-taùt thuaän hoïc. Chö Phaät, Theá Toân ñeàu buoâng lìa caû thaûy töôùng, neân chuùng ta cuõng phaûi tu taäp nhö theá. Nhöõng caâu kinh naày noùi, nhaèm giuùp tinh taán, tröø bieáng nhaùc. Trong kinh noùi: “Neáu phaân bieät, tin, hieåu”. Töùc laø caâu sau giaûi thích cho caâu tröôùc. Thoï laø nhaän bieát chöõ, nghóa, Trì laø ghi nhôù nghóa. Ñeå giuùp lìa boû chöôùng ngaïi, khoâng chòu phaùt khôûi söï sieâng naêng, kinh noùi: “Neáu coù ngöôøi nghe kinh naày, maø khoâng kinh, khoâng khieáp, khoâng sôï v.v...” vì neáu kinh-sôï-khieáp thì khoâng phaùt khôûi söï tinh taán. Ñoái vôùi haøng Thanh vaên, thì Phaät noùi coù phaùp vaø coù khoâng. Khi nghe kinh naày, khoâng coù phaùp, thì hoï kinh haõi. Roài nghe khoâng, cuõng khoâng coù, hoï caøng sôï, roài suy nghó caû hai ñeàu khoâng coù, thaáy khoâng töông öng vôùi lí, neân hoï caøng sôï haõi hôn. Laïi coù giaûi thích khaùc caû ba thöù aáy ñeàu khoâng töï tính, vì töông sinh Ñeä nhaát nghóa, thì laøm gì coù töï tính?! Kinh noùi: “Vì sao ? Naày Tu-boà-ñeà! Nhö Lai noùi ñeä nhöùt Ba-la-maät khoâng phaûi laø ñeä nhöùt Ba-la-maät” Caâu aáy coù nghóa gì? Laïi noùi theâm laàn thöù hai ñeå sinh hoå theïn. Noùi phaùp naày laø cao toät nhaát nhö vaäy, caùc quí oâng chôù coù

buoâng lung. Vì Ba-la-maät naày, tuyeät dieäu hôn heát caùc Ba-la-

SOÁ 1510 - LUAÄN KIM CANG BAÙT NHAÕ, Quyeån Trungï (Bieät Baûn) 150

maät, ñoù goïi laø ñeä nhöùt Ba-la-maät. Laïi nöõa, kinh noùi: “Nhö Lai noùi ñeä nhöùt Ba-la-maät naày, thì voâ löôïng chö Phaät, cuõng noùi Ba-la-maät naày”. Caâu aáy, chæ roõ heát thaûy chö Phaät, ñoàng noùi phaùp ñeä nhaát. Cho neân goïi laø ñeä nhöùt. Kinh noùi: Naày Tu-boà-ñeà! Nhö Lai noùi Nhaãn nhuïc Ba-la-maät töùc chaúng phaûi nhaãn nhuïc Ba-la-maät. Taïi sao? Naày Tu-boà-ñeà! Nhö thuôû xöa ta bò vua Ca Lôïi chaët rôøi thaân theå, ngay khi aáy, ta khoâng coù töôùng ngaõ, töôùng nhaân, töôùng chuùng sinh, töôùng thoï giaû, khoâng coù töôùng cuõng chaúng phaûi laø khoâng coù töôùng. Taïi sao? Naày, Tu-boà-ñeà! Khi xöa aáy, khi thaân ta lìa ra laøm nhieàu maûnh, neáu ta coù töôùng ngaõ, töôùng nhaân, töôùng chuùng sinh, töôùng thoï giaû thì aét phaûi noåi giaän. Naày, Tu-boà-ñeà! Ta laïi nhôù thôøi quaù khöù, traûi qua naêm traêm ñôøi, laøm vò tieân tu nhaãn nhuïc. Trong nhöõng ñôøi aáy, ta vaãn khoâng coù töôùng ngaõ, töôùng nhaân, töôùng chuùng sinh, töôùng thoï giaû. Do vaäy, naày Tu-boà-ñeà! Caùc Boà-taùt neân lìa heát thaûy töôùng, khi phaùt taâm Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc. Taïi sao? Vì neáu taâm coù choã truï, thì ñoù laø chaúng phaûi truï. Khoâng neân truï vaøo saéc maø sanh taâm, khoâng neân truï vaøo thanh, höông, vò, xuùc, phaùp maø sanh taâm. Chôù truï vaøo ñaâu caû maø phaùt sinh taâm. Cho neân, Phaät noùi: Khi boá thí Boà-taùt khoâng ñeå taâm truï vaøo saéc. Naày Tu-boà-ñeà! Vì lôïi ích cho toaøn theå chuùng sinh, Boà-taùt boá thí neân boá thí nhö theá. Tu-boà-ñeà thöa: Baïch Theá Toân! Heát thaûy töôùng chuùng sinh töùc chaúng phaûi töôùng. Taïi sao? Vì Nhö Lai noùi heát thaûy chuùng sinh töùc chaúng phaûi chuùng sinh. Naày Tu-boà-ñeà! Nhö Lai noùi lôøi Chaân, lôøi thaät, lôøi Nhö, lôøi khoâng thay ñoåi. Naày Tu-boà-ñeà! Phaùp maø Nhö Lai chöùng ñöôïc, phaùp maø Nhö Lai giaûng noùi, thì khoâng thaät, cuõng khoâng doái. Naày, Tu-boà-ñeà! Nhö coù keû vaøo nhaø toái thì khoâng thaáy thöù gì. Khi boá thí, taâm Boà-taùt truï vaøo vaät, cuõng nhö vaäy. Naày, Tu-boà-ñeà! Nhö ngöôøi coù maét, ñeâm taøn, maët trôøi vöøa chieáu saùng töï thaáy heát thaûy moïi vaät. Khi laøm vieäc boá thí, Boà-taùt khoâng truï taâm mình vaøo vaät cuõng nhö theá. Luaän raèng: Ñaây laø moân thöù möôøi ba: Noùi veà chòu ñöïng khoå. Caên cöù vaøo möôøi hai ñieàu gaây chöôùng ngaïi caàn lìa boû thì ñaây laø lìa boû chöôùng ngaïi taâm khoâng coù khaû naêng chòu ñöïng khoå. Kinh noùi: “Naày Tu-boà-ñeà! Nhö Lai noùi Nhaãn Nhuïc Ba-la-maät v.v....” Trong ñoù coù hai yù: 1. Coù khaû naêng nhaãn.

SOÁ 1510 - LUAÄN KIM CANG BAÙT NHAÕ, Quyeån Trungï (Bieät Baûn) 151

2. Lìa boû tính khoâng chòu nhaãn. Coù khaû naêng nhaãn, coù ba loaïi: 1. Nhö nhöõng gì coù theå nhaãn. 2. Töôùng cuûa nhaãn. 3. Chuûng loaïi nhaãn. Trong ñoù, nhö nhöõng gì coù theå nhaãn töôùng gì sinh nhaãn, nhö nhöõng sai bieät cuûa nhaãn, laø chæ roõ ñoái trò nhöõng nhaân duyeân ñoù. Nhöõng gì laø coù theå nhaãn? Laø thaáu hieåu phaùp Voâ ngaõ. Ñöôïc chæ roõ theá naøo? Nhö kinh noùi: Nhö Lai noùi Nhaãn Nhuïc Ba-la-maät töùc chaúng phaûi Nhaãn Nhuïc Ba-la-maät. Laøm sao bieát ñöôïc töôùng cuûa nhaãn? Neáu nhö coù keû khaùc gaây aùc, haïi mình, khi aáy, do

mình khoâng coù ngaõ v.v... caùc töôùng, neân khoâng sinh loøng giaän döõ oaùn traùch, cuõng khoâng ôû trong Saèn-ñeà Ba-la-maät maø sanh yù töôûng coù ; vaø ôû trong chaúng phaûi Ba-la-maät maø sinh töôûng khoâng. Vì chæ roõ ñieàu naøy, kinh noùi: Nhö thuôû xöa, Ta bò vua Ca Lôïi caét rôøi thaân theå, khi aáy, ta khoâng coù ngaõ v.v... vaø caùc töôùng vaø khoâng coù töôùng cuõng chaúng phaûi laø khoâng coù töôùng. Veà chuûng loaïi nhaãn, thì coù hai thöù: 1. Nhaãn chòu khoå heát möùc. 2. Nhaãn chòu khoå lieân tuïc. Theá naøo laø nhaãn chòu khoå heát möùc? Nhö kinh noùi: “Naày Tu-boà-ñeà! Thuôû xöa, khi thaân theå Ta bò rôøi thaønh nhieàu maûnh, neáu coù ngaõ töôùng, aét ta noåi giaän. v.v...” Theá naøo laø nhaãn chòu khoå lieân tuïc? Kinh noùi: Naày Tu-boà-ñeà! Ta nhôù laïi thôøi quaù khöù, traûi naêm traêm ñôøi, laøm vò tieân tu nhaãn nhuïc.v.v...” Nguyeân do khoâng nhaãn laø coù ba thöù khoå: 1. Khoå do chuyeån. 2. Khoå do chuùng sinh choáng traùi. 3. Khoå do ñôøi soáng thieáu thoán. Kinh noùi: “Cho neân, Naày Tu-boà-ñeà! Khi phaùt taâm Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc, Boà-taùt neân lìa heát thaûy töôùng”. Ñaây laø chæ roõ nguyeân do ñoái trò khoå löu chuyeån. Vôùi vieäc phaùt taâm Boà-ñeà, maø coù ba töôùng khoå naày aét seõ khoâng muoán phaùt taâm! Noùi : “neân lìa heát thaûy töôùng v.v...”; Heát thaûy töôùng laø chæ ba töôùng khoå nhö theá v.v... Neáu vöôùng maéc vaøo saéc v.v... thì bò meät moûi trong khoå löu chuyeån. Do vaäy maø taâm Boà-ñeà khoâng phaùt sinh. Cho neân kinh noùi: “Khoâng ñeå

taâm truï vaøo saéc v.v...” nhö tröôùc ñaõ noùi. “Khoâng truï vaøo phi phaùp”, nghóa laø khoâng phaûi Phaùp voâ ngaõ. Ñoái vôùi phi phaùp vaø phaùp Voâ ngaõ ñeàu khoâng theå truï ñöôïc. Cho neân ñeå thaønh töïu, thì khoâng truï nhöõng ñieàu ñoù. Noùi ñeå ngaên nhöõng chaáp khaùc, kinh noùi: “Khi taâm phaùt sinh, neân sinh taâm voâ sôû truï...” Taïi sao vaäy? Vì neáu coù taâm truï, töùc chaúng phaûi truï. Kinh noùi: Naày “Tu-boà-ñeà! Khi laøm lôïi ích cho toaøn theå chuùng sinh, thì Boà-taùt neân boá thí nhö theá v.v... cho ñeán: “Heát thaûy chuùng sinh töùc chaúng phaûi chuùng sinh”. Caâu naày chæ roõ caùch nhaãn chòu ñoái trò vôùi khoå do chuùng sinh choáng traùi; töùc laø thöïc haønh söï buoâng xaû ñoái vôùi heát thaûy chuùng sinh, ñöôïc vaäy thì khoâng coøn lí do ñeå giaän hoï. Do khoâng theå töôûng, khoâng coù chuùng sinh vaø töôûng chaáp (coù) chuùng sinh laáy ñaây laøm nhaân duyeân naày neân khi chuùng sinh traùi ngöôïc laïi mình, thì sinh ra chaùn naûn moûi meät. Ñaây laø chæ roõ lí Nhaân Voâ ngaõ, phaùp Voâ ngaõ. Kinh noùi: Naày “Tu-boà-ñeà! Nhö Lai noùi laø lôøi chaân thaät v.v...” Caâu naày muoán chæ roõ lyù gì? Laø muoán cho moïi ngöôøi tin vaøo Nhö Lai maø coù theå nhaãn. Noùi laø lôøi chaân thaät laø chæ roõ töôùng traïng Theá ñeá. - “Lôøi Thaät”, laø chæ roõ tu haønh Theá ñeá coù phieàn naõo vaø thanh tònh. “Thaät” coù nghóa laø tu haønh döùt phieàn naõo vaø ñaït thanh tònh. - “Lôøi Nhö” laø töôùng cuûa Ñeä nhaát nghóa ñeá. - “Lôøi Khoâng thay ñoåi” laø tu haønh Ñeä nhaát nghóa ñeá coù töôùng phieàn naõo, vaø thanh tònh. Nhö lai noùi lôøi chaân thaät v.v... aáy roài, neáu khôûi taâm chaáp nhö taùnh ngoân thuyeát, vì ñeå ngaên chaáp naøy neân kinh noùi: “Tu-boà-ñeà! Phaùp Nhö Lai chöùng ñöôïc vaø phaùp Nhö Lai giaûng noùi, laø lôøi khoâng thaät, cuõng khoâng doái”. - Khoâng thaät laø nhö

taùnh ngoân thuyeát chaúng phaûi coù. - Khoâng doái laø khoâng nhö ngoân thuyeát töï taùnh laø coù. Kinh noùi: “Tu-boà-ñeà! Ví nhö coù ngöôøi vaøo nhaø toái. v.v...” Caâu naøy chæ roõ söï chòu khoå, veà ñôøi soáng thieáu huït laøm nhaân duyeân ñoái trò. Neáu vì quaû baùo maø boá thí, thì trôû thaønh tham ñaém söï töôùng quaû baùo maø xaû thí. Ñoái vôùi moïi duïc laïc raát laø ham thích, trong khi thoï höôûng quaû aáy seõ khoâng theå thoaùt ly! Nhö ngöôøi vaøo nhaø toái, luùng tuùng khoâng bieát mình ñi tôùi ñaâu. Keû ham thích duïc laïc kia cuõng vaäy. Neáu boá thí, maø khoâng ñeå taâm mình tham ñaém söï töôùng quaû baûo, thì nhö ngöôøi coù maét, ñeâm, heát Trôøi saùng, y seõ thaáy ngay ñöôïc moïi vaät, tuøy yù, muoán tôùi ñaâu cuõng ñöôïc.

SOÁ 1510 - LUAÄN KIM CANG BAÙT NHAÕ, Quyeån Trungï (Bieät Baûn) 153

Phaûi coù nhaän thöùc nhö vaäy. Ñeâm ñen voâ minh qua roài, thì maët trôøi trí tueä seõ xuaát hieän, ñuû loaïi caûnh trí nhö thaät thaáy roõ. Do khoâng bieát côûi boû ñeå ra khoûi duïc, laïc, khoå thoï, neân keû kia cöù ñaém trong ham thích, duïc laïc. Kinh noùi: “Laïi nöõa, Tu-boà-ñeà! Neáu coù thieän nam, thieän nöõ, coù khaû naêng thoï trì, ñoïc tuïng, tu haønh phaùp moân naày, thì hoï seõ ñöôïc Nhö Lai bieát roõ baèng trí tueä Phaät cuûa mình. Thaáy heát, bieát roõ heát nhöõng ngöôøi aáy, vì hoï ñaõ thaønh töïu voâ löôïng voâ bieân tuï coâng ñöùc. Tu-boà-ñeà! Neáu coù thieän nam, thieän nöõ buoåi saùng ñem thaân nhieàu nhö caùt soâng Haèng ñeå boá thí, buoåi tröa vaø buoåi chieàu cuõng laïi ñem thaân nhieàu nhö caùt soâng Haèng ñeå boá thí, xaû boû thaân nhieàu nhö caùt soâng Haèng vaäy vaø ñem thaân boá thí nhö vaäy, traûi qua traêm, ngaøn vaïn öùc na do tha kieáp; nhöng neáu coù ngöôøi nghe phaùp moân naày, vôùi loøng tin, khoâng cheá nhaïo thì phöôùc keû naày, vöôït troäi hôn phöôùc kia, voâ löôïng A taêng kì, huoáng gì laø bieân cheùp, thoï trì, ñoïc tuïng, tu haønh vaø noùi cho ngöôøi khaùc bieát kinh naày. Tu-boà-ñeà! Noùi toùm laïi, coù ñöôïc kinh naày thì phöôùc ñöùc voâ bieân, khoâng theå tính keå, khoâng theå nghó baøn. Ñaây laø phaùp moân, Nhö Lai ñaõ vì haøng Ñaïi thöøa maø noùi, vì nhöõng ngöôøi phaùt taâm toái thöôïng thöøa maø noùi. Neáu coù keû naøo coù khaû naêng thoï trì, ñoïc tuïng, tu haønh kinh naày hay vì ngöôøi khaùc maø giaûng noùi, thì Nhö Lai ñeàu bieát roõ, vì hoï ñaõ taïo ñöôïc voâ löôïng voâ bieân coâng ñöùc khoâng theå nghó baøn, khoâng theå tính keå, khoâng cuøng meù. Nhöõng ngöôøi nhö vaäy, coù theå gaùnh vaùc Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc cuûa Nhö Lai. Taïi sao? Naày Tu-boà-ñeà! Vì neáu ai öa thích phaùp Tieåu thöøa thì khoâng theå thoï trì, ñoïc tuïng, tu haønh kinh naày, hay giaûi noùi cho keû khaùc ñöôïc. Neáu ai coøn chaáp giöõ töôûng ngaõ chuùng sinh, ngöôøi, thoï giaû maø coù theå thoï trì, ñoïc tuïng, tu haønh, giaûng noùi cho keû khaùc phaùp moân naày thì khoâng coù vieäc nhö theá! Naày Tu-boà-ñeà! Baát cöù ôû ñaâu, coù kinh naày, thì caû theá gian, ngöôøi, Trôøi, A-tu-la, ñeàu cuùng döôøng, neân bieát, nôi aáy laø thaùp, phaûi cung kính, laøm leã, ñi voøng quanh, ñem höông hoa raûi xuoáng nôi aáy. - Laïi nöõa, Tu-boà-ñeà! Neáu thieän nam, thieän nöõ naøo, thoï trì ñoïc tuïng kinh naày maø bò ngöôøi khinh reû, laø taïi sao? Ngöôøi bò khinh reû naày, do toäi nghieäp ñôøi tröôùc phaûi ñoïa vaøo aùc ñaïo, neân ñôøi naày phaûi bò ngöôøi ta khinh reû; coøn nhöõng nghieäp toäi ñôøi tröôùc aáy, thì ñôøi naày seõ tieâu tan heát, vaø ngöôøi naày seõ chöùng ñöôïc Voâ

thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc. - Naày Tu-boà-ñeà! Ta nhôù quaù khöù voâ löôïng A taêng kì, A taêng kì kieáp, ôû tröôùc Phaät Nhieân Ñaêng, Ta ñaõ ñöôïc gaëp taùm möôi boán öùc na- do-tha traêm ngaøn vaïn chö Phaät, Ta ñeàu ñích thaân thôø kính, cuùng döôøng,

SOÁ 1510 - LUAÄN KIM CANG BAÙT NHAÕ, Quyeån Trungï (Bieät Baûn) 154

khoâng heà boû soùt. - Naày Tu-boà-ñeà! Voâ löôïng chö Phaät nhö theá, nhöng Ta ñeàu ñích thaân thôø kính, cuùng döôøng, khoâng boû soùt. Neáu coù ngöôøi ôû ñôøi sau naày, ñôøi sau nöõa, coù khaû naêng thoï trì, ñoïc tuïng, tu haønh kinh naày, phöôùc ñöùc maø ngöôøi aáy coù ñöôïc, ñem so vôùi phöôùc ñöùc maø Ta coù ñöôïc do cuùng döôøng chö Phaät; thì phöôùc ñöùc cuûa Ta chöa ñöôïc moät phaàn traêm, moät phaàn ngaøn-vaïn-öùc, cho ñeán tính toaùn thí duï cuõng ñeàu khoâng theå löôøng phöôùc aáy! - Naày Tu-boà-ñeà! Neáu coù thieän nam, thieän nöõ naøo ôû ñôøi sau, ñôøi sau nöõa, coù khaû naêng thoï trì, ñoïc tuïng, tu haønh kinh naày; thì phöôùc maø hoï coù ñöôïc, neáu ta noùi ñuû ra, thì ngöôøi nghe ñeán aét phaûi cuoàng loaïn nghi hoaëc, khoâng tin ñöôïc. - Naày Tu-boà-ñeà! Neân bieát, phaùp moân naày laø khoâng theå nghó baøn, vaø quaû baùo cuûa noù cuõng khoâng theå nghó baøn. Luaän raèng: Ñaây laø moân thöù möôøi boán: Lìa boû vò tòch tónh. Caên cöù vaøo möôøi hai ñieàu gaây chöôùng ngaïi caàn lìa xa, thì ñaây laø lìa boû chöôùng ngaïi thieáu thoán haønh trang trí tueä. Kinh noùi: “Laïi nöõa, Tu-boà-ñeà! Neáu coù thieän nam, thieän nöõ naøo, coù khaû naêng thoï trì, ñoïc tuïng, tu haønh kinh naày, v.v... thì ñaáy laø lìa boû vieäc duyeân döïa vaøo Tam ma ñeà. Ñeå chæ roõ söï töông öng vôùi phaùp, noùi coù naêm loaïi coâng ñöùc vöôït troäi: 1. Ñöôïc Nhö lai nhôù ñeán, gaàn guõi. 2. Thaâu giöõ phöôùc ñöùc. 3. Khen ngôïi phaùp vaø tu haønh. 4. Chö thieân cuùng döôøng. 5. Dieät tröø toäi. - Ñöôïc Nhö Lai nhôù ñeán, gaàn guõi laø sao? Kinh noùi: “Thoï trì, ñoïc tuïng v.v..., Nhö Lai duøng trí Phaät maø bieát. Nhö Lai duøng maét Phaät maø thaáy ngöôøi ñoù. v.v...” Thoï laø luyeän, tuïng, trì laø khoâng queân. Hoaëc ñoïc, hoaëc tuïng, ñaáy laø noùi nhaân cuûa thoï trì. Vì muoán thoï neân phaûi ñoïc, muoán trì neân phaûi tuïng. Laïi nöõa, ñoïc laø luyeän tuïng, trì laø xeùt toång veà nghóa - Thaâu giöõ phöôùc ñöùc laø sao? Kinh noùi: “Ñeàu ñöôïc thaønh töïu voâ löôïng voâ bieân tuï coâng ñöùc v.v...” - Sao goïi laø khen ngôïi phaùp vaø tu haønh? Kinh noùi: Naày Tu-boà-ñeà! Noùi toùm laïi, kinh naày laø khoâng theå nghó baøn, khoâng theå tính keå ñöôïc v.v.... Ñaây laø khen ngôïi phaùp. Caâu “Khoâng theå nghó” laø töï mình bieát thoâi, “Caâu Khoâng theå keå” laø khoâng coù gì baèng hoaëc hôn ñöôïc.

SOÁ 1510 - LUAÄN KIM CANG BAÙT NHAÕ, Quyeån Trungï (Bieät Baûn) 155

Kinh noùi: “Phaùp moân naày, Nhö Lai noùi cho ngöôøi phaùt taâm Ñaïi thöøa, noùi cho böïc toái thöôïng thöøa”. Ñoù laø thaønh töïu nghóa khoâng theå tính keå. Khoâng coøn thöøa naøo hôn ñöôïc, neân noù laø voâ thöôïng. Noù toái thaéng laø bôûi döùt saïch phieàn naõo chöôùng vaø trí chöôùng. Kinh noùi: “Neáu ai luoân thoï trì, ñoïc tuïng, tu haønh vaø noùi roäng cho ai naáy bieát v.v...” thì ñaáy laø khen ngôïi tu haønh. Caâu: “Nhö Lai thaáy bieát heát thaønh töïu voâ löôïng tuï coâng ñöùc...” thì ñaáy laø lôøi noùi chung. Caâu “Khoâng theå suy nghó, khoâng theå keå, khoâng theå

löôøng...” laø giaûi thích. Caâu: “Ngöôøi nhö theá v.v... coù khaû naêng gaùnh vaùc ñaïo voâ thöôïng Chaùnh Ñaúng Chaùnh giaùc cuûa Nhö Lai”, laø gaùnh laáy gaùnh naëng (troïng traùch) cuûa Boà-taùt. Kinh noùi: “Naày Tu-boà-ñeà! Neáu ai öa phaùp nhoû, thì khoâng theå thoï trì, ñoïc tuïng, tu haønh vaø giaûng noùi cho keû khaùc bieát veà kinh naày”. Ñaáy laø chæ haøng Thanh vaên, Ñoäc giaùc. Kinh noùi: “Neáu ai coøn chaáp töôûng ngaõ v.v...” cho ñeán ... “khoâng coù vieäc nhö theá”. Ñaáy laø chæ cho ngöôøi coøn chaáp giöõ vaøo yù nieäm ta, ngöôøi, chuùng sinh, maø töï cho mình laø Boà-taùt. - Ñöôïc Trôøi cuùng döôøng laø sao? Kinh noùi: “Naày Tu-boà-ñeà! Baát cöù ôû nôi ñaâu, coù kinh naày; thì heát thaûy theá gian, Ngöôøi, Trôøi, A-tu-la, phaûi neân cuùng döôøng nôi aáy, v.v... coù nghóa laø duøng traøng hoa, höông thaép, höông xoâng, höông xoa, höông boät, y phuïc, côø, phöôùn, loïng v.v... ñeå cuùng döôøng, phaûi cung kính leã baùi, ñi voøng quanh...” neân goïi ñoù laø Chi Ñeà (Thaùp). - Dieät töø laø sao? Kinh noùi: “Neáu coù thieän nam, thieän nöõ naøo, thoï trì, ñoïc tuïng kinh naày maø bò ngöôøi khaùc khinh reû...” ôû ñôøi, coù voâ soá caùch nhuïc maï, ôû ñaây muoán chæ roõ ñieàu ñoù, neân noùi laø khinh reû. Kinh noùi: “Seõ ñöôïc Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc”, caâu naày chæ roõ toäi tieâu tan. Tröôùc ñaây coù noùi: Do nhaân duyeân naày, maø phaùt sinh voâ löôïng A taêng kì phöôùc. Nay seõ giaûi thích: Nghóa cuûa voâ löôïng A taêng kì laø uy löïc, laø thaønh töïu röïc rôõ. Nhieàu coù nghóa laø ñaày ñuû. Kinh noùi: “Naày Tu-boà-ñeà! Ta nhôù laïi thôøi quaù khöù traûi qua voâ löôïng A taêng kì, A taêng kì kieáp v.v...” thì ñaáy laø chæ roõ uy löïc; töùc uy löïc cuûa phöôùc cao ngôøi; do heát thaûy phöôùc tuï coù ñöôïc ñoù, noù cao xa toät cuøng. A taêng kì kieáp ñoù roài ñeán Phaät Nhieân Ñaêng vaø hôn A taêng kì kieáp töùc laø veà tröôùc nöõa. Chính mình haàu haï laø cuùng döôøng vaäy. Khoâng boû soùt laø luoân cuùng döôøng, khoâng heà lìa boû.

SOÁ 1510 - LUAÄN KIM CANG BAÙT NHAÕ, Quyeån Trungï (Bieät Baûn) 156

Kinh noùi: “Naày Tu-boà-ñeà! Neáu coù thieän nam, thieän nöõ naøo, ôû ñôøi vò lai vaø sau nöõa, thoï trì, ñoïc tuïng, tu haønh kinh naày, thì coâng ñöùc maø hoï coù ñöôïc, neáu Ta noùi ñuû thì ngöôøi nghe ñöôïc aét taâm cuoàng loaïn”. Caâu naày chæ roõ soá nhieàu. Hoaëc vì coù nhaân ñieân loaïn, hoaëc chòu quaû laø taâm roái loaïn. Neân bieát, ñaáy laø oai löïc vaø laø soá nhieàu cuûa phöôùc ñöùc, ñaâu ai coù theå noùi ñöôïc, neân kinh noùi: “Naày Tu-boà-ñeà! Neân bieát: Phaùp moân naày laø khoâng theå nghó baøn, quaû baùo cuõng khoâng theå nghó baøn”. Nghóa ôû ñaây chæ roõ theå cuûa phöôùc aáy vaø quaû cuûa noù laø khoâng theå löôøng tính. Kinh noùi: “Khi aáy, Tu-boà-ñeà thöa vôùi Phaät: Baïch Theá Toân! Theá naøo laø Boà-taùt phaùt taâm Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc? Neân truï nhö theá naøo? Neân tu haønh nhö theá naøo? Laøm sao ñeå haøng phuïc taâm mình? Phaät baûo Tu-boà-ñeà: Boà-taùt phaùt taâm Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc phaûi sinh taâm nhö vaày: Ta neân dieät ñoä heát thaûy chuùng sinh, khieán toaøn theå hoï ñeàu böôùc vaøo Voâ dö Nieát-baøn. Nhö theá, dieät ñoä heát thaûy cho chuùng sinh xong, nhöng khoâng coù moät chuùng sinh naøo thöïc söï ñöôïc ñoä caû. Taïi sao? Naày Tu-boà-ñeà! Neáu Boà-taùt coøn coù töôùng nhaân, töôùng chuùng sinh, töôùng thoï giaû töùc khoâng phaûi Boà-taùt. Taïi sao? Naày Tu-boà- ñeà! Thaät khoâng coù phaùp

naøo goïi laø Boà-taùt phaùt taâm Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc caû". Luaän raèng: Ñaây laø moân thöù möôøi laêm: Khi chöùng ñaïo, lìa xa moïi möøng vui loaïn ñoäng. Caên cöù vaøo möôøi hai ñieàu chöôùng ngaïi caàn lìa boû, thì ñaây laø lìa boû chöôùng ngaïi töï giöõ laáy. Kinh noùi: "Tu-boà-ñeà thöa vôùi Phaät: Baïch Theá Toân! Boà-taùt neân phaùt taâm Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc nhö theá naøo? Neân truï vaø tu haønh nhö theá naøo? v.v..." Taïi sao tröôùc heát laïi hoûi veà thôøi gian baét ñaàu phaùt taâm ? vì Boà taùt saép böôùc vaøo chöùng ñaïo, thaáy mình ñaõ ñöôïc ñòa vò cao töï nghó nhö vaày: "Ta ñaõ truï nhö theá, tu haønh nhö theá, laømchuû taâm nhö theá. Ta dieät ñoä cho chuùng sinh..." Ñeå ñoái trò ñieàu naày, Tu-boà-ñeà môùi hoûi vaøo luùc aáy, neân truï ra sao, neân tu nhö theá naøo, neân laøm chuû taâm baèng caùch naøo, vaø ñöùc Theá Toân ñaùp: "Phaûi neân sinh taâm nhö theá v.v...". Laïi nöõa, kinh noùi: "Naày Tu-boà-ñeà! Neáu Boà-taùt coù nghó ñeán chuùng sinh v.v..." laø chæ roõ Boà taùt coøn ngaõ chaáp thuû hoaëc tuøy mieân. Neáu noùi "ta chính ñang haïnh Boà-taùt thöøa", thì ñoù laø chaáp ngaõ. Ñeå ñoái trò vieäc naày, kinh noùi: "Naày Tu-boà-ñeà! Thaät khoâng coù phaùp naøo goïi laø Boà-taùt phaùt taâm Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc caû". Kinh noùi: "Tu-boà-ñeà! Thaày nghó sao? ÔÛ choã Phaät Nhieân Ñaêng,

SOÁ 1510 - LUAÄN KIM CANG BAÙT NHAÕ, Quyeån Trungï (Bieät Baûn) 157

Nhö Lai coù phaùp ñeå ñöôïc Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc khoâng? Tu-boà-ñeà baïch Phaät: Daï khoâng, thöa Theá Toân! Nhö con hieåu nghóa Phaät noùi, thì khi ôû choã Phaät Nhieân Ñaêng, Nhö Lai khoâng coù phaùp naøo ñeå ñöôïc Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc caû. Phaät noùi: Ñuùng laém! Ñuùng laém! Naày Tu-boà-ñeà! Thaät ñuùng laø chaúng coù phaùp naøo. ÔÛ choã Phaät Nhieân Ñaêng, neáu thaät Nhö Lai coù phaùp ñeå ñöôïc Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc, thì Phaät Nhieân Ñaêng ñaõ khoâng thoï kí cho Ta laø: ÔÛ ñôøi sau, thaày seõ thaønh Phaät hieäu Thích Ca Maâu Ni. Bôûi thaät söï khoâng coù phaùp ñeå ñöôïc Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc, cho neân Phaät Nhieân Ñaêng môùi thoï kí cho Ta maø noùi nhö vaày: Naày Ma Na Baø (Thieáu nieân tònh haïnh) ngöôi seõ thaønh Phaät ôû ñôøi sau, hieäu laø Thích Ca Maâu Ni. Taïi sao vaäy? - Naày, Tu-boà-ñeà! Noùi Nhö Lai laø thaät chaân nhö. - Naày Tu-boà-ñeà! Nhö coù ngöôøi noùi: Nhö Lai ñöôïc Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc, thì keû aáy noùi lôøi khoâng thaät. - Naày Tu-boà-ñeà! Thaät khoâng coù phaùp ñeå Phaät ñöôïc Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc. - Naày Tu-boà-ñeà! Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc maø Nhö Lai ñöôïc, vieäc ñoù chaúng phaûi laø thaät cuõng chaúng phaûi laø doái. Cho neân Nhö Lai noùi heát thaûy phaùp ñeàu laø Phaät phaùp. - Naày Tu-boà-ñeà! Nhöõng gì goïi laø heát thaûy phaùp, heát thaûy phaùp aáy töùc chaúng phaûi laø heát thaûy phaùp, cho neân môùi goïi laø heát thaûy phaùp. Luaän raèng: Ñaây laø moân thöù möôøi saùu: Vì mong caàu ñöôïc truyeàn daïy. Caên cöù vaøo möôøi hai ñieàu gaây chöôùng ngaïi caàn lìa xa, thì ñaây laø lìa boû chöôùng ngaïi khoâng coù daïy baûo truyeàn trao. Kinh noùi: "Tu-boà-ñeà! Thaày nghó sao? ÔÛ choã Phaät Nhieân Ñaêng, Nhö Lai coù phaùp naøo, ñeå ñöôïc Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc khoâng? v.v..." Kinh laïi noùi: "Neáu coù phaùp naøo, ñeå Nhö Lai ñöôïc Voâ thöôïng Chaùnh

ñaúng Chaùnh giaùc, thì Phaät Nhieân Ñaêng ñaõ khoâng thoï kí cho Ta laø ñôøi sau ngöôi seõ thaønh Phaät, hieäu Thích Ca Maâu Ni. V.v...” Caâu ñoù coù yù gì? Neáu phaùp Boà-ñeà coù theå noùi, thì nhö nhöõng gì maø Nhö Lai Nhieân Ñaêng ñaõ noùi, vaø ta ngay khi aáy, ñaõ ñöôïc Boà-ñeà, Nhieân Ñaêng Nhö Lai khoâng thoï kí, baûo Ta seõ thaønh Phaät v.v... Vì phaùp ñoù laø khoâng theå noùi, neân ngay khi aáy, Ta khoâng ñöôïc Boà- ñeà. Cho neân Ñöùc Nhieân Ñaêng môùi phaûi thoï kí cho Ta. Ñaáy laø yù nghóa, neân bieát. Laïi nöõa, taïi sao phaùp aáy khoâng theå noùi? Kinh noùi: “Naày Tu-boà-ñeà! Nhö Lai ñuùng thaät laø Chaân nhö”. Nhö thanh tònh, neân goïi laø Nhö Lai. Vì

Nhö, neân khoâng theå noùi, neân môùi taïo caùch noùi naày. Thanh tònh nhö thaät neân goïi laø Chaân nhö, gioáng nhö vaøng roøng. Coù ngöôøi noùi: ÔÛ choã Phaät Nhieân Ñaêng, ñoái vôùi Phaùp, Nhö Lai khoâng ñöôïc Boà-ñeà. Maõi veà sau naày, Theá Toân môùi töï ñöôïc Boà-ñeà. Ñeå lìa boû chaáp naày, kinh noùi: “Naày, Tu-boà-ñeà! Neáu coù ngöôøi noùi, Nhö Lai ñöôïc Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc, thì ngöôøi naày noùi lôøi khoâng thaät”. Laïi nöõa, kinh noùi: Naày Tu-boà-ñeà! Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc maø Nhö Lai ñöôïc; ñieàu naày noùi ra, cuõng khoâng thaät, cuõng khoâng doái”. Ñaáy laø chæ roõ chaân nhö khoâng hai. Taïi sao khoâng thaät? Bôûi vì coøn ngoân thuyeát khoâng doái laø vì quaû Boà-ñeà kia, theá gian ñeàu noùi ñeán. Kinh noùi: Cho neân Nhö Lai noùi: “Heát thaûy phaùp ñeàu laø Phaät phaùp”. Caâu naày coù nghóa gì? Noù laøm saùng toû moïi phaùp ñeàu laø phaùp Nhö thanh tònh. Nhö laø truøm khaép heát thaûy phaùp. Ñoù laø nghóa cuûa noù. Laïi nöõa, Theå cuûa heát thaûy moãi phaùp aáy laø khoâng thaønh töïu. Ñeå an laäp Ñeä nhaát nghóa, Kinh noùi: “Naày Tu-boà-ñeà! Nhöõng gì goïi laø heát thaûy phaùp, heát thaûy phaùp aáy, töùc chaúng phaûi heát thaûy phaùp; ñoù goïi laø heát thaûy phaùp”.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.